

УДК 791:654.197|027.541(477)

DOI: 10.31866/2617-2674.2.2018.151756

Олександр Безручко,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8360-9388>

доктор мистецтвознавства, професор,

Київський національний університет

культури і мистецтв,

Київ, Україна

e-mail: oleksandr_bezruchko@ukr.net

Марія Староста,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7411-6896>

магістрантка факультету кіно і телебачення,

Київський університет культури,

Київ, Україна

e-mail: mariastarosta@gmail.com.ua

ОСОБЛИВОСТІ Й УМОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ТА ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Мета дослідження – охарактеризувати особливості розвитку вітчизняного регіонального телебачення, дослідити і проаналізувати умови, в яких функціонують комерційні та суспільні мовники та визначити принципову різницю у структурі мовлення обох форм власності. Також автори статті ставлять на меті уточнити термінологічний апарат, що безпосередньо має відношення до проблем, порушених у публікації. **Методологія дослідження** базується на загальнонаукових методах – аналізу, синтезу, дослідження (для розкриття понять «телебачення», «регіональне мовлення», «суспільне телебачення», узагальнення даних, отриманих з історичної та спеціальної літератури, а також інших джерел, зокрема інтернет-ресурсів та наукових публікацій); логічний метод (для розвитку існуючих теоретичних уявлень, здобутих на основі опрацювання та критичного аналізу матеріалів даного дослідження). **Наукова новизна** одержаних результатів полягає в розгляді малодослідженої проблематики розвитку регіонального аудіовізуального мистецтва та виробництва на сучасному етапі. Також, досліджено перехід від державного мовника до Суспільного. Зокрема, вперше проаналізовано наслідки реформ у філіях Суспільного телебачення як одного із значущих регіональних виробників аудіовізуального мистецтва. **Висновки.** Аналіз умов розвитку регіональних мовників дає дійти висновку, що за останні кілька років позиції комерційних та суспільних (колишніх державних) регіональних мовників значно змінилися. Це прослідковується і внаслідок аналізу як у рейтингах регіональних мовників з точки зору глядача, так і у рейтингах відповідності стандартам інформаційної журналістики. Також відстежується певний взаємозв'язок між якістю контенту та кількістю працівників, хоча здійснення аналізу якості новин і дотримання стандартів журналістики на всіх регіональних комерційних каналах України та філіях Суспільного викликає деякі труднощі і виходить за обсяг даної публікації.

Ключові слова: *телебачення, регіональне мовлення, мовник, суспільне телебачення.*

Александр Безручко, доктор искусствоведения, профессор, Киевский национальный университет культуры и искусств, Киев, Украина

Мария Староста, магистрантка факультета кино и телевидения, Киевский университет культуры, Киев, Украина

Особенности и условия развития регионального аудиовизуального искусства и производства в Украине

Цель исследования – охарактеризовать особенности развития отечественного регионального телевидения, исследовать и проанализировать условия, в которых функционируют коммерческие и общественные вещатели. Также авторы статьи ставят целью уточнить непосредственно относящийся к проблемам публикации терминологический аппарат. **Методология исследования** базируется на общенаучных методах – анализа, синтеза, исследования (для раскрытия понятий «телевидение», «региональное вещание», «общественное телевидение», обобщения данных, полученных с исторической и специальной литературы, а также других источников, в частности интернет-ресурсов и научных публикаций) логический метод (для развития существующих теоретических представлений, полученных на основе обработки и критического анализа материалов данного исследования). **Научная новизна** исследования заключается в рассмотрении малоисследованной проблематике развития регионального аудиовизуального искусства и производства на современном этапе. Также, исследованы переход от государственного вещателя к Общественного. В частности, впервые проанализированы последствия реформ в филиалах Общественного телевидения, как одного из значимых региональных производителей аудиовизуального искусства. **Выводы.** Анализ условий развития региональных вещателей дает сделать вывод, что за последние несколько лет позиции коммерческих и общественных (бывших государственных) региональных вещателей изменились. Это видно как в рейтингах региональных вещателей с точки зрения зрителя, так и в рейтингах соответствия стандартам информационной журналистики. Также отслеживается определенная взаимосвязь между качеством контента и количеством работников канала, хотя осуществление анализа качества новостей и придерживание стандартов журналистики на всех коммерческих каналах Украины и филиях Общественного вызывает некоторые трудности и выходит за охват данной публикации.

Ключевые слова: телевидение, региональное вещание, вещатель, общественное телевидение.

Oleksandr Bezruchko, Doctor of Arts, Professor, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

Mariia Starosta, Graduate Student of the Faculty of Cinema and Television, Kyiv University of Culture, Kyiv, Ukraine

Peculiarities and conditions for development of the regional audio-visual art and production in Ukraine

The purpose of the research is to characterise the development trends of the regional domestic television, as well as to explore and analyse the conditions in which the commercial and public broadcasters exist. **The research methodology** is based on such general scientific methods as analysis, synthesis, study (for the definition of the concepts “television”, “regional broadcasting”, “public television”, the generalisation of the data received from the historical and special literature, as well as other sources, in particular, Internet and scientific publications) and logical method (for the development of the existing theoretic representations, obtained from the processing and critical analysis of the research materials). **The scientific novelty** of the obtained results is the consideration of the understudied development issues of the regional audio-visual art and production at the present stage.

Moreover, the research outlines the transition from the state broadcaster to the Public one. In particular, for the first time, it analyses the consequences of the reforms in branches of the Public Television, as one of the most significant regional producers of the audio-visual art. **Conclusions.** The analysis of the conditions for the development of regional broadcasters allows concluding that for the past few years, the positions of the commercial and public (formerly state) regional broadcasters have changed. It is possible to trace it both in the ratings of the regional broadcasters from the viewer's side and in the ratings of the compliance with the standards of news reporting.

Key words: *television, regional broadcasting, broadcaster, public television.*

Постановка проблеми. Аудіовізуальне мистецтво – одне з найефективніших сучасних засобів масової інформації. Телебачення, в першу чергу регіональне, відіграє значну роль у становленні держави, має великий вплив на процес громадсько-політичного життя та формування суспільної свідомості. Значна увага дослідників зосереджена на проблемах правового захисту українського аудіовізуального мистецтва, інформатизації суспільства, осмислюється суспільна природа та економіка телебачення в Україні. Проте, історії розвитку і сучасному стану телебачення саме у регіонах досі не приділялося належної уваги. Наразі це питання мало вивчене. Окрім, ґрунтовного дослідження дана тема потребує ще й певної уваги у зв'язку з останніми змінами у правовому полі, які торкнулися державних мовників і перетворили їх у канали Суспільного. Відомо, що колишні обласні державні телерадіокомпанії (ОДТРК) в деяких областях є основним засобом телекомунікації у своєму регіоні, а тому потребують окремої уваги у даній статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про запуск телевізійного мовлення та розвиток медіаіндустрії в Україні в радянські часи у своїх працях описували В. Цвік, Е. Багіров, І. Машенко, В. Єгоров, Т. Щербатюк. Перші телепередачі «першопрохідців» столичного телебачення у праці «Шляхи мої довгі телевізійні» досліджував Ю. Омеляненко. Уже в незалежній Україні шляхи становлення вітчизняного телебачення вивчали І. Машенко, П. Кучеренко, В. Гоян та Ю. Усенко. Нові наукові погляди у галузі телебачення у 2000-х рр. поповнюються роботами О. Безручка, Н. Гусака, В. Горпенка, Т. Кравченко, Г. Чміль. Останні публікації з даної проблематики висвітлювали С. Горевалов, В. Скуратівський, С. Гончарук, О. Головчук та ін.

Інформацію про умови функціонування, зміни у правовому полі та моніторинг теленовин висвітлюють декілька сайтів, серед яких «Детектор Медіа», «Телекритика», «Незалежна Асоціація Телерадіомовників». Зокрема, у 2018 році «Незалежна Асоціація Телерадіомовників» (2018) опублікувала перше індустріальне дослідження регіональних телекомпаній – «Локал-ТБ», яке провела дослідницька компанія «Фактум Груп».

Мета дослідження – уточнити ключові поняття: «телебачення», «регіональне телебачення», «суспільне мовлення»; простежити умови розвитку регіонального мовлення в Україні; з'ясувати сучасний стан телебачення в регіонах; розглянути та проаналізувати перехід від державного до Суспільного мовлення в регіонах та наслідки реформ на регіональних телеканалах Суспільного.

Виклад основного матеріалу. Термін «телебачення» виник на межі XIX та XX століть. Визначення даного поняття можна знайти у деяких фахових довідниках. Зокрема, З. Гоян (2001, с.48), досліджуючи поняття «телебачення» зазначає, що «більшість профільних видань (маються на увазі теоретико-методологічні джерела) подають ідентичні визначення поняття «телебачення» – від загального, звертаючи увагу на його здатність передавати звуки та зображення на відстань за допомогою технічних засобів, до більш конкретного, розглядаючи телебачення в кількох площинах: технічній – як спосіб поширення на відстані за допомогою електричних систем та електронних засобів зв'язку зображень рухомих і нерухомих об'єктів зі звуковим супроводом; професійній – як аудіовізуальний засіб масової інформації й комунікації; суспільній – як галузь науки, техніки і культури». Найбільш точно визначення поняття «регіональне мовлення» можна знайти у Законі України «Про телебачення і радіомовлення». Згідно цього закону (2008, с.98) «регіональне мовлення – це "мовлення" на регіон (область, декілька суміжних областей), але менше ніж на половину областей України».

Досліджуючи регіональні аудіовізуальні ЗМІ та враховуючи зміни, які відбулися у системі державного мовлення, варто розглянути й таке поняття як «суспільне телебачення». У Законі України «Про телебачення і радіомовлення» (2018) поняття «суспільне телерадіомовлення» має таке визначення: «Суспільне телерадіомовлення – система неприбуткового єдиного загальнонаціонального телебачення і радіомовлення, що має єдину програмну концепцію, утворюється та діє згідно із Законом України "Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення"».

Деякі дослідники розглядають регіональне телебачення як сукупність мовлення державного телебачення, а також комерційних («незалежних») телеканалів, яке сприймається як різні голоси єдиного інформаційного поля (Беломоїна, 2012, с.208). З огляду на це, варто дослідити розвиток регіонального телебачення обох форм власності.

Дискусії про створення суспільного телебачення в Україні точилися ще в 90-х рр. У 1997 році Верховна Рада затверджує резолюцію Парламентської асамблеї Ради Європи «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України». Дана проблематика все більше привертає увагу журналістів, політиків і громадських діячів, в яких викликало незадоволення ангажованість сучасного аудіовізуального мистецтва та виробництва, а також залежність телеканалів від влади. О. Головчук (2007, с.31) у своїх дослідженнях про державне телебачення пише: «Надмірна заполітизованість, непрофесійність привела до стабільної деградації роботи творчих колективів обласних державних телестудій, для припинення якої потрібне зовнішнє втручання і кадрові зміни».

Процес роздержавлення державних виробників аудіовізуального мистецтва влада пригальмовувала впродовж 20 років. У 2014 році Президент України Петро Порошенко підписує закон «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України». Згідно цього закону нагляд за діяльністю НСТУ здійснює Наглядова рада НСТУ. Так згодом, з'являється Публічне акціонерне товариство

«Національна суспільна телерадіокомпанія України», до складу якого увійшли державні компанії аудіовізуального мистецтва та виробництва. Із створенням Суспільного розпочинається масове скорочення. Із понад 7300 штатних посад у всій телерадіокомпанії залишається трохи більше 4 тисяч. Нова структура філій Суспільного передбачає 76–96 працівників, з них 25 – працівники Служби новин.

Голова правління НСТУ Зураб Аласанія в інтерв'ю «Детектор медіа» (2018) такі зміни пояснив так: «Така кількість посад – це непосильний тягар, що змушує нас існувати у режимі виживання. З "роздутим" штатом колишньої державної компанії ми платили не за конкретний контент, не за виробництво якісних програм, а просто за утримання великої кількості персоналу. При цьому з обмеженим фондом оплати праці ми не могли платити своїм працівникам достойну зарплатню».

Масове скорочення викликало обурення у працівників філій Суспільного та членів Національної спілки журналістів України по всій країні. Адже під скорочення потрапили тисячі людей. Правління Дніпропетровської обласної організації Національної спілки журналістів України заявило (Слово Просвіта, 2018): «Своїми незаконними, непродуманими, безвідповідальними та антигуманними діями доморошені реформатори вимощують дорогу в пекло безробіття, злиднів, відчаю та зневіри для тисячі наших висококваліфікованих колег і членів їхніх сімей. При цьому члени правління ПАТ "НСТУ", вказуючи на недофінансування як на головну причину необхідності скорочення кадрів, отримали за останній квартал 2017 року премії в розмірі 172 800 гривень кожний. Не інакше, як аморальною та цинічною є подібна мотивація псевдореформаторів. Скорочення витрат і персоналу — це не реформа». При цьому кількість випусків у день збільшилась до семи. І тут варто погодитись із думкою А. О. Горчикової (2016, с.65), яка переконує, що при такому підході до роботи «зникає межа між якісною роботою журналіста над темою та банальним інформаційним шумом, яким "забивається" вільне місце в сітці мовлення на телеканалі». Як зазначає автор (Горчикова, 2016, с.66), «зменшення кількості працівників регіональних телеканалів у зв'язку із залученням прогресивної техніки є не показником того, що роботи стало менше, а явно вказує на те, що на перше місце висунуто ефективність, а не якість медійного продукту. Адже якісно опрацювати «надцять» тем та подій за короткий проміжок часу просто нереально». Це означає, що журналіст просто не має фізичної можливості опрацювати ту кількість подій, які відбуваються у регіоні. При цьому й мови не йде про ексклюзивність матеріалу, бо у найкращому випадку журналіст просто редагує і переробляє вже готовий текст аби встигнути видати в ефір хоча б щонебудь. Вивчення публікацій регіональних ЗМІ щодо сучасного стану аудіовізуального мистецтва та виробництва, дає підстави стверджувати, що більшість телекомпаній Суспільного останнім часом почали втрачати свого глядача. На підтвердження цього розглянемо нещодавні дослідження для регіональних телеканалів, проведених Незалежною асоціацією телерадіомовників разом з дослідницькою компанією «Фактум Груп» (2018). Варто зазначити, що це перше індустріальне дослідження регіональних мовників –

«Локал – ТБ». Компанією було охоплено телеаудиторію, віком 18–54 роки, в 11 обласних містах України. Результати оприлюднили тільки по Одесі, Харкові, Запоріжжі, Херсоні, Черкасах, Тернополі, Дніпрі, Чернівцях та Рівному.

Виходячи з оприлюднених даних НАМ (2018), помітно, що регіональні телеканали поступаються центральним по показникам у всіх досліджуваних регіонах країни. Регіональні мовники в Харкові та Одесі у загальному рейтингу з'являються лише у другій десятці. Серед регіональних телеканалів у Харкові лідує канал «АТН». Його протягом тижня дивляться 15 % опитаних респондентів (НАМ, 2018). В Одесі серед регіональних на першому місці «7-й канал» (12 %), на другому – «Перший міський» (11,2 %), на третьому – «Град» (8,3 %). У таких містах як Запоріжжя, Херсон, Черкаси, Тернопіль, Дніпро регіональні телеканали у загальному рейтингу починають з'являтися у першій десятці. І лише у містах Чернівці та Рівне, регіональні телекомпанії потрапляють у п'ятірку лідерів (Медіаняня, 2018) з досить непоганими конкурентними позиціями. Так, «Чернівці ТРК» (42 %) і «ТВА» (41,4 %) розмістились на четвертому і п'ятому місці, й тим самим витіснили із рейтингу такі загальнонаціональні телеканали як «К1», «ТЕТ», «ICTV», «СТВ» та «М1». Попереду них лише «1+1», «Інтер» та «Новий канал» (56). Третє місце серед регіональних телеканалів посідає філія Суспільного «Буковина» із показником 22,1 % глядачів із 800 опитаних респондентів. Регіональним лідером серед усіх досліджуваних міст є телеканал «Рівне 1». Його дивляться більше половини опитаних людей у Рівному – 52,1 % (НАМ, 2018).

Якщо порівняти дані рейтинги (НАМ, 2018) регіональних мовників Суспільного з результати соціологічного опитування у 2004 році, які провів і виклав у своїй дисертації науковець О. Головчук (2007), то варто зазначити, що показники у деяких регіонах змінилися. Так, дослідження О. Головчук проводилось для порівняння рейтингів популярності державних і комерційних телекомпаній у різних регіонах України в період з 11 по 23 грудня 2004 р. В кожному регіоні було опитано 600 респондентів. «Опитування показало, що програми ОДТРК в двох обласних центрах – Чернігові та Житомирі – увійшли до п'ятірки найпопулярніших (12,56 % і 8,54 %), а у решти областей ОДТРК цікавить менше, ніж 5 % аудиторії» (Головчук, 2007, с. 30).

Дані дослідження дозволяють зробити висновки про те, що державні, а нині уже суспільні телеканали в Запорізькій та Чернівецькій областях суттєво підняли свій рейтинг. Якщо у 2004 році їх дивилися менше, ніж 5 % аудиторії, то у 2017 їх рейтинги зросли до 9,8 % у Запорізької філії Суспільного і до 22,1 % у Чернівецькій філії Суспільного. А такі регіональні виробники аудіовізуального мистецтва як Одеська, Харківська, Херсонська, Черкаська, Тернопільська, Дніпропетровська та Рівненська філії Суспільного так і залишились на рівні нижче 5 % глядацької аудиторії.

Щодо якості новин і дотримання стандартів журналістики на всіх регіональних комерційних каналах України та філіях Суспільного оцінити складно. З огляду на це, для прикладу візьмемо ситуацію у двох регіонах: Закарпатті та Харківщині.

Для більшої точності було проаналізовані моніторингові дані «Детектор медіа» у приблизно один і той же період. Для Закарпатського регіону це лютий

і березень 2018 року. У цей період експерти досліджували три регіональні телеканали на дотримання в новинах стандартів інформаційної журналістики. Це два приватні («М–Студіо» та «21 канал») і філія Суспільного («Тиса–1»). Щодо регіональної філії Суспільного «Тиса–1» експерти знайшли порушення стандартів балансу думок, оперативності, достовірності, точності та повноти інформації. «В деяких новинах, які стосувалися значущих подій, відверто бракувало коментаря посадовців різних державних установ. Натомість чи не щодня в новинах з'являлися повідомлення про новації, запровадженні вищими органами влади, часто – із запізненням і поверховим висвітленням теми» (Детектор медіа, 2018). А от у приватних регіональних телеканалах Закарпаття (Детектор медіа, 2018), навпаки, відмічають забагато «піару місцевих депутатів-мажоритарників та, навіть, всеукраїнської піар-кампанії Олега Ляшка».

Як і на Закарпатті, у Харківському регіоні лідером є філія Суспільного «ОТБ». У порівнянні з комерційними телеканалами тут відмічається краща точність, відокремлення фактів від думок та оперативність. Загалом – 4,21 бали за дотримання стандартів інформаційної журналістики. Дотримання стандартів інформаційної журналістики в новинах приватних телеканалів експерти оцінили так: «"7-го каналу" – на два бали із шести можливих, "ТРК Simon" – 3,35 бала, показник "АТН" – 4,13 бала. Новини з ознаками замовності виявили в усіх харківських каналів, включених до моніторингу: в 7-го каналу такими були 39 %, в телеканалі Simon – 21 %, на АТН – 6 %» (Детектор медіа, 2018).

Порівнюючи приватних та суспільних регіональних виробників аудіовізуального мистецтва, експерти «Детектор медіа» (2018) відмічають, що «більшість філій Суспільного працюють на тверду четвірку або четвірку з плюсом, є й п'ятірки. Для українського регіонального телебачення це непогані показники. Якщо поглянути на показники приватних регіональних каналів (зокрема, із Закарпаття, Харкова, Одеси та Миколаєва) можна констатувати: новини філій Суспільного в цих регіонах здебільшого дотримуються стандартів краще».

Новизна дослідження полягає в розгляді малодослідженої проблематики розвитку регіонального аудіовізуального мистецтва та виробництва на сучасному етапі. Досліджено перехід від державного мовника до Суспільного. Зокрема, вперше комплексно проаналізовано наслідки реформ у філіях Суспільного телебачення, як одного із значущих регіональних виробників аудіовізуального мистецтва. Також порівняно основні показники у дотриманні стандартів журналістики у новинах комерційних телеканалів та філій Суспільного на прикладі Закарпатського та Харківського регіонів.

У висновках варто зауважити, що за останні кілька років позиції комерційних та суспільних (колишніх державних) регіональних мовників змінилися. Це вбачається як у рейтингах регіональних мовників з точки зору глядача, так і у рейтингах відповідності стандартів інформаційної журналістики. Зокрема, дослідження для регіональних телеканалів, проведених Незалежною асоціацією телерадіомовників разом з дослідницькою компанією «Фактум Груп» показали, що регіональні виробники аудіовізуального мистецтва можуть конкурувати із загальнонаціональними телеканалами. Так, за

результатами досліджень у Чернівецькій та Рівненській областях, регіональні мовники потрапляють у п'ятірку лідерів з досить непоганими конкурентними позиціями. «Чернівці ТРК» (42 %) і «ТВА» (41,4 %) розмістились на четвертому і п'ятому місці, й тим самим витіснили із рейтингу такі загальнонаціональні телеканали як «К1», «ТЕТ», «ICTV», «СТВ» та «М1».

Список посилань

- Беломоїна, К.С., 2012. Регіональний рівень розвитку українського телебачення. *Культура України*. 39, с.206-213.
- Головчук, О.В., 2007. *Регіональне телебачення України в контексті політичних трансформацій суспільства*. Кандидат наук. Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Горчикова, А.О., 2016. Регіональні медіа в контексті глобалізації (на прикладі телеканалів Рівненщини). *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 1 (25), с.63-67.
- Гоян, В.В., 2001. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми. Київ: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, с.48.
- Детектор медіа, 2018. Моніторинг закарпатських телеканалів: про політику – тільки у форматі піару. [online] Доступно: <http://ms.detector.media/monitoring/regional_news/monitoring_zakarpatskikh_telekanaliv_pro_politiku_tilki_u_formati_piaru/> [Дата звернення 28 вересня 2018].
- Детектор медіа, 2018. Моніторинг Суспільного: як дотримувалися стандартів в Івано-Франківську, Львові, Луцьку, Тернополі, Ужгороді, Хмельницькому та Чернівцях. [online] Доступно: <https://stv.detector.media/kontent/monitoring/monitoring_suspilnogo_yak_dotrimivalisya_standartiv_v_ivanofrankivsku_lvovi_lutsku_ternopoli_uzhgorodi_khmelnitskomu_ta_chernivtsyah/> [Дата звернення 28 вересня 2018].
- Детектор медіа, 2018. Моніторинг харківських телеканалів: Кернес – друг учителів, Світлична – королева «паркету». [online] Доступно: <http://ms.detector.media/monitoring/regional_news/monitoring_kharkivskikh_telekanaliv_kerнес_drug_uchiteliv_svitlichna_koroleva_parketu/> [Дата звернення 28 вересня 2018].
- Довженко, О., 2018. Запаморочення від усупільнення. Чого досі бракує новинам філій НСТУ. *Детектор медіа*. [online] Доступно: <https://stv.detector.media/kontent/monitoring/zapamorochnennya_vid_ususpilnennya_chogo_dosi_brakue_novinam_filii_nstu/> [Дата звернення 28 вересня 2018].
- Закон України, 2008. Про телебачення і радіомовлення: прийнятий 21 груд. 1993 р. № 3759-ХІІ. *Інформаційне законодавство України*.
- Закон України, 2018. Про телебачення і радіомовлення: станом на 22 липня 2018 р. *Відомості Верховної ради України*, Ст.1.
- Зураб, Аласанія, 2018. До 2 квітня 2018 року штат НСТУ оптимізують на понад 3 тис. посад. *Детектор медіа*. [online] Доступно: <http://stv.detector.media/kontent/movlennya/u_kvitni_u_nstu_shtatni_posadi_optimizuyut_d_o_4087/> [Дата звернення 28 вересня 2018].
- Медіаняня, 2018. Всє об исследовании региональной телеаудитории: методология, выборка, цены, первые результаты и перспективы. [online] Доступно: <<https://mediananny.com/gaznoe/2328409/>> [Дата звернення 28 вересня 2018].

Незалежна асоціація телерадіомовників, 2018. Незалежна асоціація телерадіомовників та «фактум груп» провели дослідження для регіональних телеканалів. [online] Доступно: <<http://www.nam.org.ua/news/novini-nam22/nezalezna-asotsiatsiya-teleradiomovnikiv-ta-faktum-grup-proveli-doslidzennya-dlya-regionalnih-teleka09/?mm=>> [Дата звернення 28 вересня 2018].

Слово Просвіта, 2018. Заява Правління Дніпропетровської обласної організації Національної спілки журналістів України. [online] Доступно: <<http://slovoprosvity.org/2018/02/19/zayava-pravlinnya-dnipropetrovskoji-oblasnoji-orhanizatsiji-natsionalnoji-spilky-zhurnalistiv-ukrajiny/>> [Дата звернення 28 вересня 2018].

References

Belomoina, K.S., 2012. Rehionalnyi riven rozvytku ukrainskoho teleshchennia. [Regional level of development in Ukrainian television]. *Kul'tura Ukrainy*, 39. pp.206-213.

Golovchuk, O.V., 2007. *Rehionalnyi riven rozvytku ukrainskoho teleshchennia* [Regional television in Ukraine in the context of the sexual transformations of the Suspension]. D.Ed. Institute of Journalism of Kyiv National Taras Shevchenko University

Gorchikova, A.O., 2016. Rehionalni media v konteksti hlobalizatsii (na prykladi telekanaliv Rivnenshchyny) [Regionalniy media in the context of globalization (on applied television in Rivne region)]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Sotsial'ni komunikatsiyi*, 1 (25), pp.63-67.

Goian, V.V., 2001. Typovi ta zhanrovi osoblyvosti informatsiinoi teleprohramy [Typical and genre peculiarities of the information TV program: Method. for studio Another journalism]. Kyiv: Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka

Detector Media, 2018. 'Monitoring of Transcarpathian TV channels: about politics – only in PR format'. [online] Available at: <[http://ms.detector.media/monitoring/regional news/monitoring zakarpatskikh telekanaliv pro politiku tilki u formati piaru/>](http://ms.detector.media/monitoring/regional%20news/monitoring%20zakarpatskikh%20telekanaliv%20pro%20politiku%20tilki%20u%20formati%20piaru/>) [Accessed 28 September 2018].

Detector Media, 2018. 'Monitoring of the Public: How to comply with standards in Ivano-Frankivsk, Lviv, Lutsk, Ternopil, Uzhgorod, Khmelnytsky and Chernivtsi'. [online] Available at: <https://stv.detector.media/kontent/monitoryng/monitoring_suspilnogo_yak_dotrimualisya_s_tandartiv_v_ivanofrankivsku_lvovi_lutsku_ternopoli_uzhgorodi_khmelnitskomu_ta_chernivts_yakh/> [Accessed 28 September 2018].

Detector Media, 2018. Monitoring of Kharkiv TV channels: Kernes – a friend of teachers, Svitlychna – the queen of "parquet". [online] Available at: <[http://ms.detector.media/monitoring/regional news/monitoring kharkivskikh telekanaliv kernes_drug_uchiteliv_svitlichna_koroleva_parketu/>](http://ms.detector.media/monitoring/regional%20news/monitoring_kharkivskikh_telekanaliv_kernes_drug_uchiteliv_svitlichna_koroleva_parketu/>) [Accessed 28 September 2018].

Dovzhenko, O., 2018. 'Dizziness from socialization. What is still lacking in the news of the branches of NSTU'. *Detector Media*, [online] Available at: <https://stv.detector.media/kontent/monitoryng/zapamorochennya_vid_ususpilnennya_chogo_dosi_brakue_novinam_filiy_nstu/> [Accessed 28 September 2018].

Zurab, Alasaniia, 2018. 'Until April 2, 2018, NSTU staff optimize over 3 thousand positions'. *Detector Media*, [online] Available at: <[http://stv.detector.media/kontent/movlennya/u_kvitni_u_nstu_shtatni_posadi_optimizuyut_d_o_4087/>](http://stv.detector.media/kontent/movlennya/u_kvitni_u_nstu_shtatni_posadi_optimizuyut_do_4087/>) [Accessed 28 September 2018].

Independent Association of Broadcasters, 2018. 'Independent association of broadcasters and "factum groups" conducted research for regional TV channels'. [online] Available at: <<http://www.nam.org.ua/news/novini-nam22/nezalezna-asotsiatsiya-teleradiomovnikiv-ta-faktum-grup-proveli-doslidzennya-dlya-regionalnih-teleka09/?mm=>> [Accessed 28 September 2018].

Law of Ukraine on Television and Radio Broadcasting, 2018, July 22. *Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. Kyiv: Parlamentske vydavnytstvo.

Law of Ukraine on Television and Radio Broadcasting from, 2008. 21 December 1993. *Information Legislation of Ukraine*, № 3759-XII.

Mediananny, 2018. 'All about the study of the regional TV audience: methodology, sampling, prices, first results and prospects'. [online] Available at: <<https://mediananny.com/raznoe/2328409/>> [Accessed 28 September 2018].

Word of Prosecution, 2018. 'Statement of the Board of Dnipropetrovsk Regional Organization of the National Union of Journalists of Ukraine'. [online] Available at: <<http://slovoprosvity.org/2018/02/19/zayava-pravlinnya-dnipropetrovskoji-oblasnoji-orhanizatsiji-natsionalnoji-silky-zhurnalistiv-ukrajiny/>> [Accessed 28 September 2018].

© Безручко О., 2018

© Староста М., 2018

Стаття надійшла до редакції 09.10.2018